

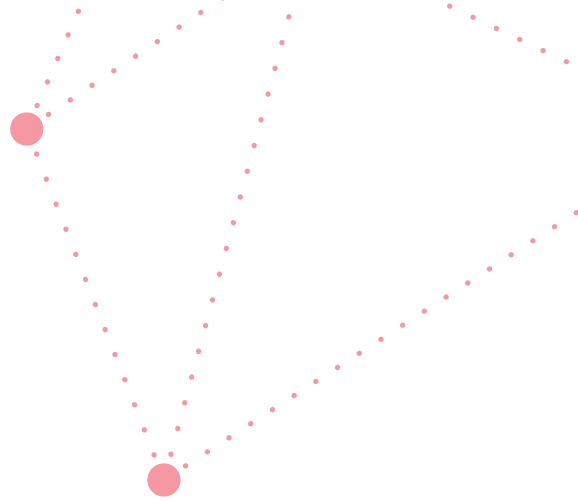
INSPIRATIEGIDS TASKFORCE VLUCHTELINGEN

Wereldhuis West-Vlaanderen

Provinciaal forum voor relaties met het Zuiden

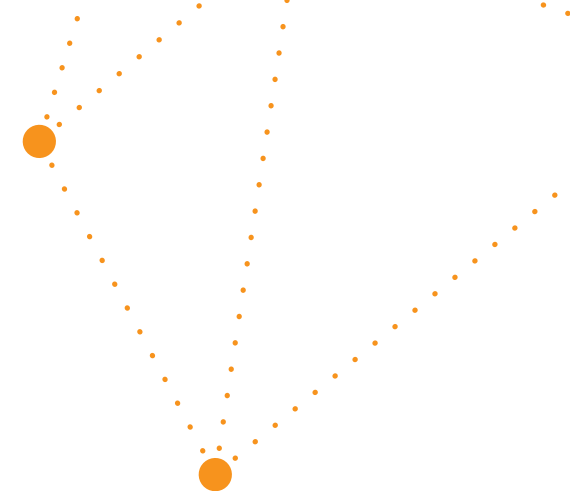
west-vlaanderen
de gedreven provincie

Inhoudstafel

Voorwoord gedeputeerde	_ 5
Voorstelling taskforce	_ 6
Doelstellingen en aanpak	_ 6
Focus op taal en werk	_ 8
Betrokken provinciale diensten	_ 8
Pilootproject	_ 11
Kort	_ 11
In Koksijde	_ 11
Verskillende onderdelen	_ 12
_ Wegwijzer	_ 12
_ Werkwijzer	_ 13
Partners	_ 16
_ Provinciebestuur	_ 16
_ Gemeentebestuur/sociaal huis	_ 16
_ Sociale diensten asielcentrum en OCMW	_ 16
_ Agentschap voor inburgering en integratie	_ 16
_ Volwassenenonderwijs (CBE en CVO)	_ 16
_ VDAB	_ 17
_ Voka/Unizo/sectorfondsen	_ 17
Vrijwilligers	_ 17
Meer info en ondersteuning	_ 18
Externe relaties	_ 18
Leerwinkel	_ 18
POM	_ 18
Wereldhuis West-Vlaanderen	_ 18
Colofon	_ 23

VOORWOORD GEDEPUTEERDE

Ook in onze provincie zien we een grote toename van vluchtelingen. Veel burgers, organisaties en overheden zijn betrokken bij de ontvangst van deze mensen. Het provinciebestuur blijft niet aan de kant staan, maar neemt vanuit een maatschappelijke bekommernis initiatieven.

Een grote groep nieuwkomers zorgt onvermijdelijk voor een aantal maatschappelijke uitdagingen. Op 9 december 2015 startte het provinciebestuur een taskforce vluchtelingen. Eerst verzamelden we de expertise rond taal, tewerkstelling en internationale relaties binnen de Provincie in een kernteam dat deze taskforce stuurt en vormgeeft. Op een paar weken tijd bracht dit kernteam onderwijsinstellingen, sectorfederaties, werkgeversorganisaties en experts op het vlak van integratie en inburgering rond de tafel. Doel: een concreet plan van aanpak ontwikkelen. Omdat werk een ideaal middel tot integratie is, kozen we van meet af aan voor arbeid als insteek van de provinciale werking. Naast arbeid zetten we ook in op een ander onmisbaar element tot integratie: taal.

Maar het probleem is complex en telt veel facetten en betrokken partijen. Een antwoord bieden is daarom een proces van vallen en opstaan. Gedurende 6 maanden (van april tot oktober 2016) liep er in Koksijde een pilootproject rond arbeid en taal. Dit project zal de taskforce nu ook op grotere schaal in andere regio's van West-Vlaanderen uitrollen. Ondertussen blijven we werken aan de verdere verspreiding van goede voorbeelden en bruikbare materialen om de opvang van vluchtelingen in onze provincie te optimaliseren.

Jean de Bethune
Gedeputeerde voor Noord-Zuid-beleid
Provincie West-Vlaanderen

VOORSTELLING TASKFORCE

DOELSTELLINGEN EN AANPAK

September 2015 brak de zogeheten vluchtelingen crisis uit. Het aantal vluchtelingen dat Europa binnenkwam was op dat moment beduidend hoger dan normaal. Belangrijke oorzaken waren een aantal conflicten die mensen op de vlucht joegen. Ook België en de provincie West-Vlaanderen voelden de aangegroeide instroom mensen op de vlucht voor geweld. December 2015 startte het provinciebestuur de 'provinciale taskforce vluchtelingen'.

De **doelstellingen** van de taskforce zijn drieledig.

- Een vloeiend **integratietraject** creëren. Een asielaanvraag kent veel

facetten. Een gestroomlijnd proces is een meerwaarde voor de asielzoeker en de verschillende betrokken diensten.

- **Matchmaker zijn tussen vraag en aanbod** op de arbeidsmarkt. Veel mensen die hier aankomen, hebben heel wat in hun mars. En de autochtonen kunnen niet alle vacatures invullen. Ook hier is er een win-winsituatie voor asielzoekers én bedrijven.
- De nieuwkomers helpen **inburgeren**. In een ideale wereld helpen we nieuwkomers om zich vanaf dag één thuis te voelen in hun nieuwe omgeving. Sommigen kunnen niet blijven, maar een

warm onthaal met een menselijk gelaat laat deze mensen met een zo positief mogelijk gevoel terugkeren of doorreizen.

Er zijn drie manieren waarop de taskforce haar doelstellingen wil bereiken: via informatie, coördinatie en co-creatie. In een alsmaar veranderend werkveld is het een voortdurende zoektocht om die opdrachten zo optimaal mogelijk in te vullen.

Informer: De Provincie ontwikkelt een neutraal en sectoroverschrijdend platform voor uitwisseling en overleg tussen organisaties.

Elk trimester nodigen we iedereen uit die werkt rond en met vluchtelingen (organisaties, scholen, overheden, bedrijven) om van gedachten te wisselen rond noden, good practices, samenwerkingen...

Coördineren: De taskforce stemt informatie, ervaringen en acties op elkaar af.

Veel waardevolle initiatieven zijn al opgezet, veel noden zijn al gelenigd. Maar er blijven hiaten. Daar waar mogelijk stuurt en modelleert de taskforce de inspanningen om tot een zo groot mogelijk bereik te komen.

Co-creëren: De provinciale taskforce zet gezamenlijke acties op. Wanneer een samenleving snel op een situatie moet inspelen, zijn er altijd blinde vlekken en problemen die niet opgelost geraken. Samen met ervaren partners zet de taskforce activiteiten op om aan de noden te voldoen. Een voorbeeld hiervan is het pilootproject .

De taskforce is een ondersteunend initiatief van de Provincie. Het provinciebestuur werkt samen met en niet in de plaats van organisaties en overheden die ook allemaal hun eigen rol spelen. De taskforce is tijdelijk van aard.

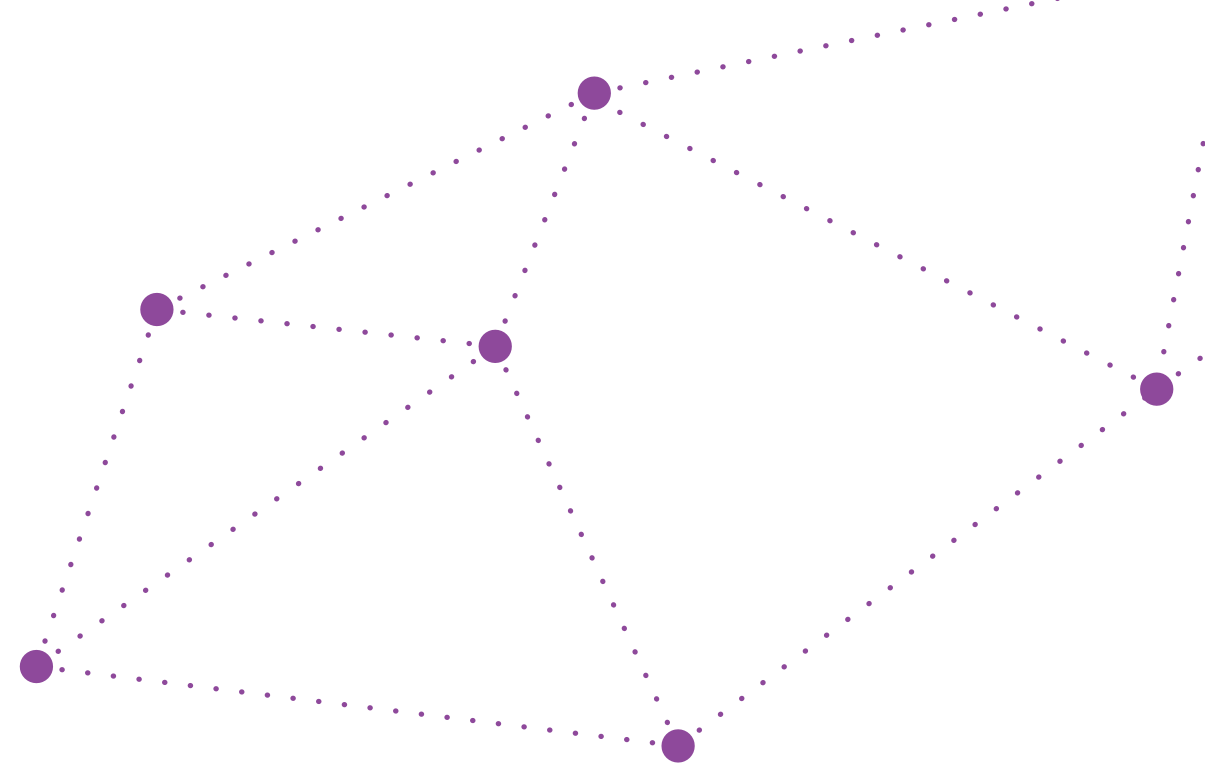
Een blokje terminologie

Vluchtelingen halen vaak het nieuws: mensen die hun land ontvluchten wegens oorlog, ecologische problemen, (politieke) vervolging of armoede.

Wanneer deze mensen in België aankomen, kunnen ze 'asiel' of bescherming aanvragen. Ze worden dan asielzoeker.

Als België erkent dat het gevaar waarvoor ze hun land ontvluchten ernstig genoeg is, kunnen ze hier blijven. Dan worden ze 'erkend' als vluchteling.

FOCUS OP TAAL EN WERK

De taskforce focust, in lijn met de provinciale bevoegdheden, op integratie van de nieuwkomers via taalopleidingen en begeleiding naar de arbeidsmarkt. Unaniem beschouwt men taal en werk als van groot belang voor een vlotte integratie in ons land.

.....
Vele nieuwkomers hebben heel wat capaciteiten, maar vaak kunnen ze deze niet benutten omdat ze de taal niet beheersen en daardoor onder hun niveau presteren. De meesten doen erg hun best om de taal te leren en werk te vinden. Maar écht integreren doe je samen: met inspanningen van nieuwkomer én samenleving. Een babbel aan de schoolpoort, een woning verhuren, een stageplaats aanbieden, ... je kan op vele manieren nieuwe burgers de kans geven actief mee te doen in onze samenleving."

Sidi Mohammed Rabhi, Agentschap Integratie en Inburgering

.....

BETROKKEN PROVINCIALE DIENSTEN

De taskforce krijgt sturing en vorm vanuit vier provinciale diensten:

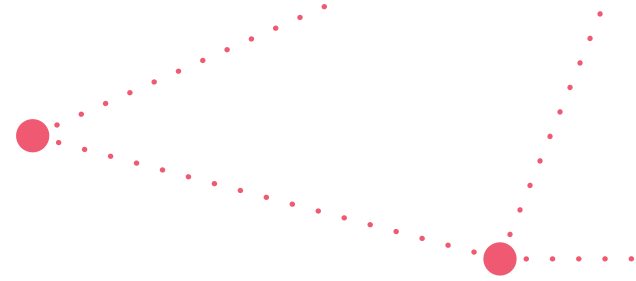
- **Externe relaties:** Zij geven West-Vlaanderen een plek in de wereld, en nu ook de wereld een plek in West-Vlaanderen.
- **Wereldhuis:** Hier krijgt wereldburgerschap in en uit West-Vlaanderen een gezicht. De vluchtelingenproblematiek is een logische aanvulling op hun taken in het Zuiden.
- **Leerwinkel:** Leerwinkel West-Vlaanderen zoekt een antwoord op alle mogelijke vragen rond opleidingen voor volwassenen in West-Vlaanderen. Ook voor wie nieuw is in de provincie.
- **POM:** De Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij is het West-Vlaams bruggenhoofd naar de ondernemers.

Naast de taskforce wordt er ook binnen de dagdagelijkse werking - en de bevoegdheden - van de Provincie waar mogelijk extra aandacht besteed aan de vluchtelingen. Het provinciaal steunpunt vrijwilligers zette mee de werking van het pilootproject in Koksijde op. Vamos Vacaturos is een project dat werkt rond arbeidsmigratie. En de linken tussen de herdenking van WO I en West-Vlamingen die toen vluchtten en de vluchtelingen die hier nu stranden, zijn ook snel gemaakt.

.....
Ook vanuit het project 'Vamos Vacaturos' stellen we vast dat taal essentieel is om de eerste stappen naar (werk)integratie te kunnen zetten. Het Nederlands krijg je echter niet in 1, 2, 3 onder de knie. Heel veel instanties bieden kwalitatieve opleidingen aan. Maar de praktische realiteit op de bedrijfsvloer blijft moeilijk: specifiek jargon, veiligheidsvoorschriften, ... Vandaar de idee om (in partnerschap met andere organisaties) een taal-app te ontwikkelen als ondersteuning voor de communicatie op de werkvloer. Zo'n digitale tool geeft vele mogelijkheden om beeld, klank (uitspraak) en tekst met elkaar te combineren en laat toe dat de gebruiker op eigen tempo zaken aanleert.

Dominique Velghe, Vamos Vacaturos, Provincie West-Vlaanderen

.....

PILOOTPROJECT

KORT

De procedure voor een vluchteling duurt vaak lang, gerekend vanaf de aankomst, over de regularisatie, tot de participatie aan de arbeidsmarkt. De verschillende stappen vergen niet alleen tijd: ze zijn ook niet altijd even goed op elkaar afgestemd. Vanuit deze vaststellingen en gezien de focus op arbeid en taal zette de taskforce een pilootproject op. Dit in sterk partnerschap met lokale en regionale actoren.

Het pilootproject is een traject dat vluchtelingen meer en sneller kansen op integratie via taalopleiding en toegang tot de arbeidsmarkt moet geven. Dit gebeurt via een begeleidingstraject op het vlak van taal (wegwijzer) en tewerkstelling (werkwijzer). Binnen het begeleidingstraject volgen alle stappen elkaar zo goed mogelijk op.

Het pilootproject is een lerend netwerk, zodat in de toekomst ook in andere omgevingen kan worden gebruikgemaakt van ontwikkelde materialen en opgedane ervaring.

IN KOKSIJDE

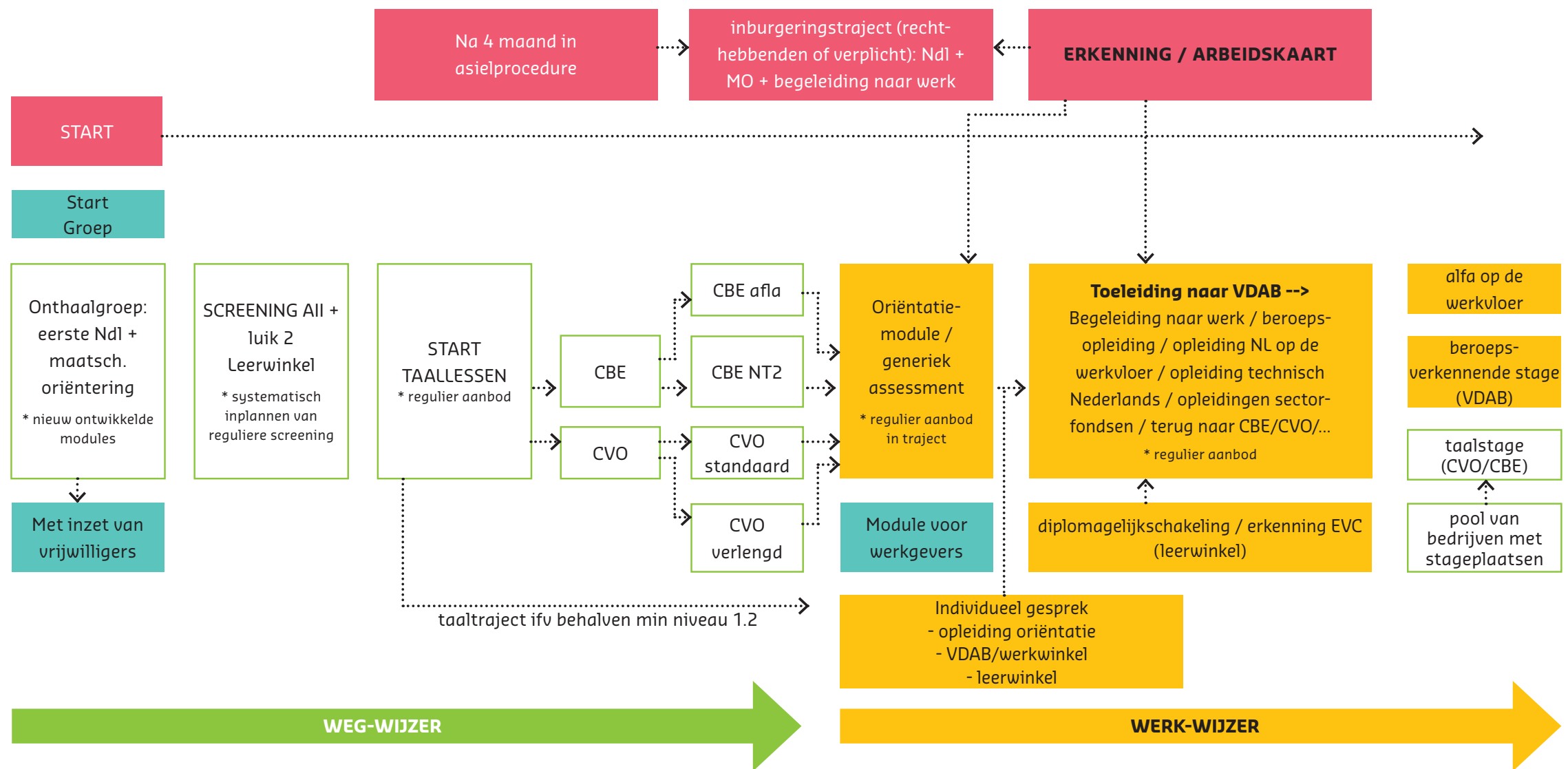
Koksijde is één van de gemeentes waar een noodopvang werd georganiseerd. Net zoals in andere plaatsen was het ook daar zoeken naar manieren van samenleven tussen bewoners en de vluchtelingen.

Via het pilootproject gaf de taskforce een antwoord op een aantal noden. Nieuwkomers raken sneller vertrouwd met waarden, normen en wetgeving van hun nieuwe omgeving. Hun taalkennis verbetert en door de manier van lesgeven (met vrijwilligers én bezoeken in de gemeente) zijn ze op een positieve manier zichtbaar in het straatbeeld.

Voor de gemeente Koksijde was het een kans om op een positieve manier met hun nieuwe bewoners om te gaan. Het pilootproject was ook een aantrekkingsfactor voor andere projecten en financiering.

De gemeente Koksijde is zeer tevreden dat de provinciale taskforce Vluchtelingen hun proeftuin in onze gemeente uitrolde. Over de voorbije maanden werd een sterk netwerk opgebouwd met gemotiveerde professionelen en geëngageerde vrijwilligers die ervoor zorgen dat het uitgestippelde traject naar taal en tewerkstelling bij de nieuwkomers een duidelijk gezicht kreeg. Dit werkt zeer bemoedigend en zal ongetwijfeld tot positieve resultaten leiden bij de groep nieuwkomers in onze gemeente.”

Marc Vanden Bussche, burgemeester Koksijde

VERSCHILLENDE ONDERDELEN

_ Wegwijzer

Het eerste luik van het pilootproject zet in op taalverwerving en maatschappelijke oriëntatie. Idealiter kunnen vluchtelingen de dag na aankomst aansluiten bij een traject wegwijzer. In de onthaalgroep maken deze mensen kennis met de verwachtingen en organisatie van onze maatschappij. Ondertussen leren ze ook een aantal basiszinnen, waarmee ze zeer eenvoudige conversaties kunnen voeren. Na een screening van de leermogelijkheden en het individuele niveau, sluiten de asielzoekers aan bij het bestaande aanbod van Nederlandse les.

.....
Ik heb veel geleerd en kijk uit naar een vervolg om nog beter Nederlands te kunnen spreken.

Hassan Al-Khafaji

.....

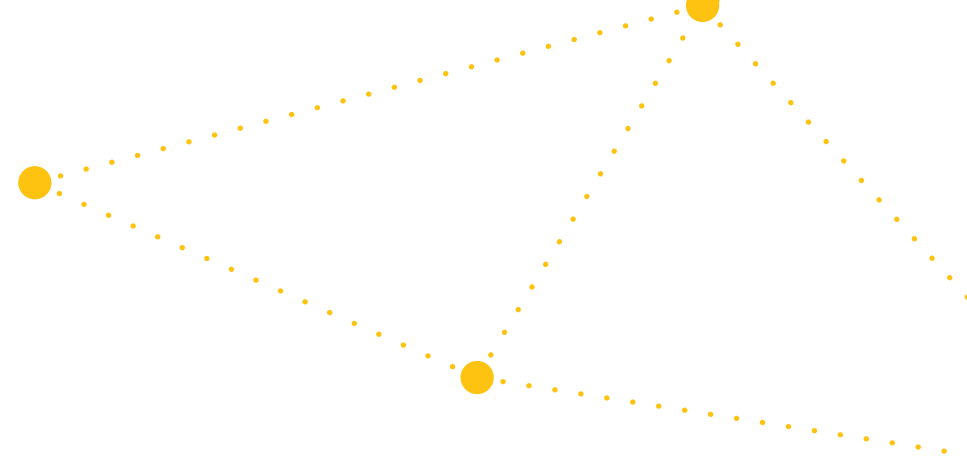
_ Werkwijzer

Na, maar ook parallel, met het traject wegwijzer, stapt iemand in het traject werkwijzer. Workshops, stages, begeleidingen... moeten de vluchtelingen zo snel mogelijk aan een voor hem of haar passende job helpen. Het is bijna nooit mogelijk om iemand onmiddellijk aan de job van haar of zijn leven te helpen. Maar een eerste job is belangrijk om door te groeien naar en te werken aan de weg naar een job die bij hem/haar past. Binnen werkwijzer worden eerdere beroepservaringen gevaloriseerd, de vereisten van verschillende sectoren en bedrijven belicht, uitleg gegeven over de arbeidsmarkt en ondersteunende diensten...

.....
Ik ben blij dat ik vanaf november nu kan starten met de opleiding 'technisch Nederlands'. Dat zal mijn kansen op werk verbeteren.

Shahab Alkasir Saeidi, Iran

.....

.....
Stap voor stap helpen we mensen vooruit, niet alleen qua spreken en schrijven, maar ook om sterker te staan in onze samenleving.

De cursisten voelen dat de taal beter kennen, hen zoveel meer kansen biedt, op vlak van integratie en ook op het vlak van werk vinden en werk houden.

Ze ervaren dat taal de sleutel is die heel wat deuren voor hen opent, dit zowel op sociaal als maatschappelijk vlak.

Daarom steunt het centrum voor basiseducatie het project van Task Force West-Vlaanderen om ook ons doelpubliek kansen te geven.

Karien Hoste, CBE, Open School Brugge-Oostende-Westhoek
.....

.....
Het pilootproject is een duidelijke illustratie dat coördinatie, afstemming en samenwerking versterkend werkt. Samen Sterk Werkt.

Antoon Vermeulen, VDAB
.....

.....
Het was een leuke en enthousiaste groep. De inzet van de deelnemers tijdens de opdrachten was super! We hebben een goed zicht gekregen op hun sterke kanten. We konden zien dat sommige deelnemers echt openbloeden tijdens het uitvoeren van bepaalde opdrachten. We zijn er van overtuigd dat de resultaten van ons assessment de deelnemers helpen om hun weg te laten vinden op onze arbeidsmarkt.

Wendy Vantomme, Mentor VZW
.....

.....
Bedankt voor de leuke lessen. Het was heel interessant. Het is belangrijk om Nederlands te spreken, want ik heb nu een arbeidskaart.

Atiq Taliyy
.....

.....
We kregen via dit pilootproject de kans om te leren, de kans om bij te leren over de arbeidsmarkt in België. We leren hoe we moeten omgaan met werk en de maatschappij. We leren wat je moet doen als je een eigen zaak wil opstarten, en de verschillende aspecten van werk.

Abdelkader, Afghanistan
.....

PARTNERS

Het pilootproject is een samenwerking van zeer vele partners. Elk met zijn eigen expertise en inbreng.

_ Provinciebestuur

- Coördinatie van het project
- Ontwikkeling van de onthaalmodule
- Begeleiding van vrijwilligers
- Logistieke ondersteuning (bv. materiaal voor klaslokalen)

_ Gemeentebestuur/sociaal huis

- Loket burgerzaken/vreemdelingen: aanvragen arbeidskaarten
- Zoeken naar draagvlak en steun in de gemeente
- Werkwinkelpunt VDAB
- Logistieke ondersteuning (bv. vergaderzalen)

_ Sociale diensten asielcentrum en OCMW

- Psychosociale ondersteuning
- Toeleiding naar het project

_ Agentschap voor inburgering en integratie

- Screenings
- Ondersteuning door de integratieambtenaar
- Ontwikkeling van de (pre-)onthaalmodule
- Begeleiden van hogeropgeleiden bij homologatie van diploma's

_ Volwassenenonderwijs (CBE en CVO)

- Alfabetiseringscursussen
- Taallessen Nederlands (eventueel ook Frans in de kustregio)
- Versnelde taallessen ter voorbereiding van hogere studies
- Organiseren van stages

_ VDAB

- Intensief begeleiden van werkzoekenden
- Organiseren van opleidingen
- In kaart brengen van knelpuntberoepen
- Opnemen van de vacatures

_ Voka/Unizo/sectorfondsen

- Werkgevers begeleiden
- Werkgevers aanspreken
- Beroepsbaden organiseren

VRIJWILLIGERS

Vele partners brengen hun professionele expertise binnen. Van even groot belang zijn de vele vrijwilligers die deelnemen aan dit project. Zonder hen is dit project niet mogelijk.

Bijgestaan door mensen van leerwinkel en het Agentschap Integratie en Inburgering begeleiden vrijwilligers de onthaalmodule. Ze zijn niet alleen maar lesgever, maar ook een luisterend oor en een brug tussen de asielzoeker en hun nieuwe land. Ze worden vertrouwelingen, maar ook ambassadeurs naar de eigen inwoners. Want vanuit hun positie leren zij de mensen achter de cijfers en krantenartikels beter kennen. Tijdens het schooljaar wordt er gewerkt, tijdens de vakanties organiseren de vrijwilligers activiteiten. Op die manier onderhouden de deelnemers hun Nederlands op een aangename manier.

.....
Vluchtelingen. Niet meer weg te branden uit het dagelijks nieuws en nu ook bij ons, in Koksijde. Ik wilde iets doen, leerde hen samen met andere vrijwilligers de eerste stappen in het Nederlands te zetten. We kwamen zo Afrika, het Midden-Oosten, de Kaukasus, dorpsgenoten en uiteindelijk onszelf tegen. Een boeiende, verrijkende ervaring, met niets te vergelijken. Ik ben er heel dankbaar voor!

Paul-Jan Willaert, vrijwilliger Wegwijzer, Koksijde

.....

.....
De kookactiviteit was heel leuk. Bedankt om zo voor ons te zorgen!

Kalifa Shinwarai

.....

MEER INFO EN ONDERSTEUNING

EXTERNE RELATIES

De provincie West-Vlaanderen zet vooral in op relaties met regio's die haar troeven aanvullen en versterken. De Provincie investeert voortdurend in haar internationale contacten binnen Europa, maar ook ver daarbuiten. Aan West-Vlaamse organisaties, lokale overheden en bedrijven geven we begeleiding en advies over verschillende Europese subsidieprogramma's.

Meer info en contactgegevens op www.west-vlaanderen.be/overdegrens

LEERWINKEL

Leerwinkel West-Vlaanderen richt zich tot alle volwassenen (18+) die informatie en/of begeleiding wensen bij het kiezen van een opleiding, cursus of vorming in (West-)Vlaanderen. De Leerwinkel biedt informatie rond opleidingen maar ook de mogelijkheid tot individuele begeleiding of begeleiding in groep bij het bepalen van de studiekeuze, en het aanpakken van mogelijke drempels (financieel, mobiliteit, taal, ...). Leerwinkel helpt ook bij het gelijkschakelen van diploma's. De dienstverlening is gratis.

Meer info en contactgegevens op www.leerwest.be

POM

maakt werk van West-Vlaanderen

De Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij West-Vlaanderen versterkt ondernemerschap, door samenwerking te stimuleren tussen de ondernemingen en hun organisaties, de kennisinstellingen, de regionale beleidsorganen en de sociale partners, om te komen tot een duurzaam, innovatief en internationaal gericht economisch weefsel

Meer info en contactgegevens op www.pomwvl.be

WERELDHUIS WEST-VLAANDEREN

Provinciaal forum voor relaties met het zuiden

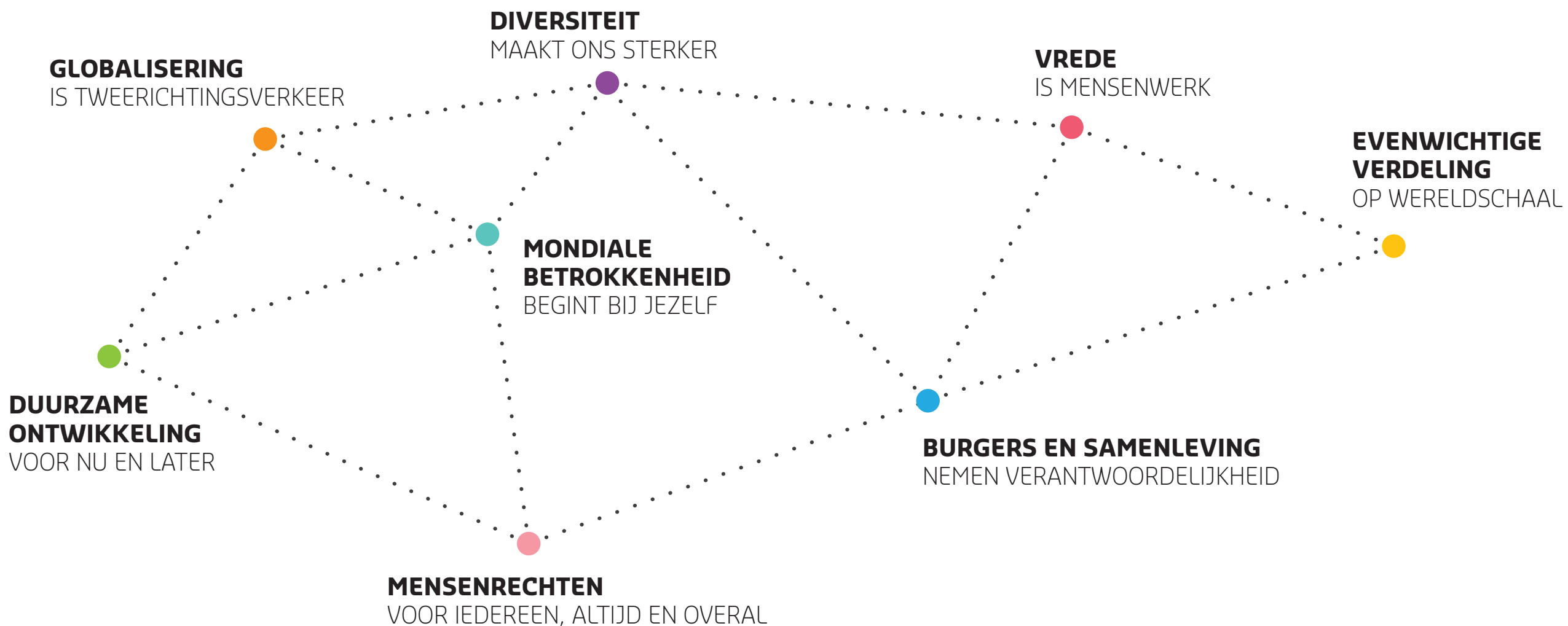
De wereld verandert. Duurzaamheidsdoelen vervingen de millenniumdoelstellingen. De éénwereldgedachte groeit. Wereldhuis West-Vlaanderen belichaamt die ontwikkelingen. Er wordt gewerkt in en voor één wereld, maar met een bijzondere focus op het Zuiden.

Meer info en contactgegevens op www.west-vlaanderen.be/wereldhuis

WORD WERELDBURGER

Wereldhuis West-Vlaanderen

Colofon

Deze publicatie werd uitgegeven in opdracht van de deputatie van de Provincie West-Vlaanderen.
Redactionele coördinatie: Jan Desein

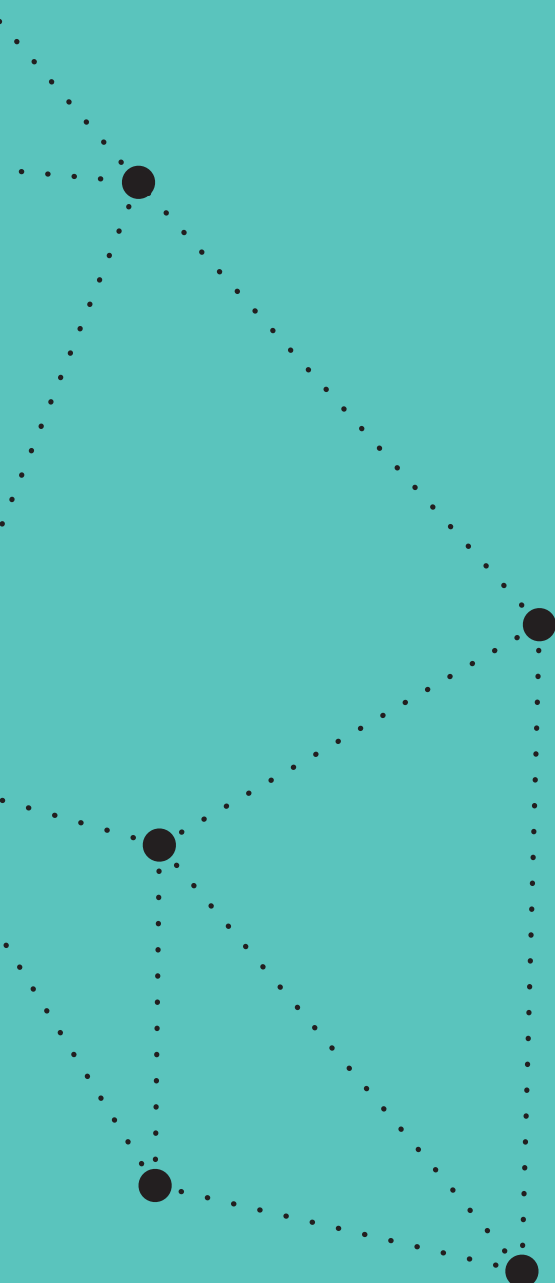
Vormgeving: Nasha Maeckelbergh,
Grafische Dienst, Provincie West-Vlaanderen

Druk: Grafische Dienst, Provincie West-Vlaanderen

Copyright: Provincie West-Vlaanderen, Koning
Leopold III-laan 41 8200 Sint-Andries Brugge

Verantwoordelijke uitgever: Ann Tavernier,
directeur Externe Relaties en Europese
programma's Provincie West-Vlaanderen

Wettelijk depotnummer: D/2016/0248/28

INSPIRATIEGIDS TASKFORCE VLUCHTELINGEN

Wereldhuis West-Vlaanderen

Provinciaal forum voor relaties met het Zuiden

Hugo Verrieststraat 22

8800 Roeselare

τ 051 26 50 50

ε wereldhuis@west-vlaanderen.be

www.facebook.com/wereldhuiswv

www.west-vlaanderen.be/wereldhuis